

Prolog

Toho dne mí rodiče využili své ústavou zaručené právo na smrt.

Nic jsem netušil. Chápu, že je těžké tomu uvěřit, ale neměl jsem vůbec ponětí, že mí rodiče to vzdali. Otce propustili z práce víc než před rokem, jeho podpora končila, matka ale pokračovala v práci ve Třech státních kopích. Netušil jsem, že Třetí státní jsou už dlouho na hranici bankrotu a místo mzdy dávají rýži, kterou jsem nenáviděl, a platí účty za byt, o kterém jsem se nikdy nezajímal. Tak ale žili i jiní lidé a ve škole bylo těžké najít děti, jejichž matky i otcové měli práci.

Přišel jsem ze školy. Hodil jsem tašku na postel a tiše jsem nahlédl do obýváku, odkud ke mně doléhala hudba.

Nejdříve mě napadlo, že otec našel práci. Matka i otec seděli u stolu prostřeného bílým ubrusem, na kterém ve starém křišťálovém svícnu, používaném jen o narozeninách a o Vánocích, plály svíčky. Na talířcích byly zbytky jídla, opravdových brambor, opravdového masa, a nikdy neuvěřím, že by otec nesnědl dva plné talíře předtím, než by se pustil do třetího. Stála tam poloprázdná láhev vodky, opravdové vodky, a skoro prázdná láhev vína.

„Tikki!“ řekl otec. „Rychle ke stolu!“

Jmenuji se Tikkirej. Je to jméno velice zvučné, ale čertovsky dlouhé a nešikovné. Máma mi někdy říká Tiki a otec Tikki, i když podle mě mohli před třinácti léty vymyslet jiné jméno. Ovšem s jiným jménem bych byl jiný kluk.

Usedl jsem a na nic se neptal. Otec nemá rád vyptávání, líbí se mu, když vypráví novinky sám, i kdyby to mělo být jen sdělení, že mi koupili novou košili. Matka mi mlčky naložila kopec masa s bramborami a vedle talíře postavila láhev mého oblíbeného kečupu. Snědl jsem plný talíř a byl jsem spokojený, načež mě otec vyvedl z omylu.

Žádnou práci nenašel.

Pro lidi bez neuroportů teď žádná práce není.

Je třeba vložit port, ale to je u dospělých hodně riskantní a drahá operace. A matce neplatí mzdu, což znamená, že nemáme peníze na živobytí. Přitom moc dobře vím, že na naší planetě se dá žít jen pod kopulemi.

Takže nás vystěhují z bytu a pošlou do venkovního sídliště, kde lidé žijí rok nebo dva, když mají štěstí. Proto se s matkou rozhodli využít svého ústavou zaručeného práva.

Seděl jsem jako zkamenělý. Nedokázal jsem mluvit. Zíral jsem na své rodiče a štouchal vidličkou do zbytku brambor, které jsem právě rozmíchal s kečupem na hnědou kaši. Rád všechno zalévám kečupem, přestože mě za to hubují.

Dnes mě nehuboval nikdo.

Asi jsem měl říci, že bude lepší, když se společně odebereme na sídliště a po návratu z dolů půjdeme na dezaktivaci a budeme žít tak dlouho, dokud nevyděláme dost peněz, abychom si znovu koupili svůj podíl života pod kopulí. Ale nedařilo se mi to vyslovit. Vzpomínal jsem na exkurzi v dolech, na které jsem jednou byl. Vzpomínal jsem na lidi se šedou pletí plnou vředů, kteří seděli ve starých buldozerech a bagrech. Vybavilo se mi, jak se jeden bagr otočil, vyjel z lomu proti školnímu autobusu a mával přitom lžící. Z jeho kabiny se na nás usmíval bagrista s „krokodýlí čelistí“, kterou mají všichni ozáření. Samozřejmě nás chtěl jen postrašit, ale holky ječely a báli se i kluci.

Ale neřekl jsem nic. Vůbec nic. Matka se začala smát, líbala mě do vlasů a vážně mi vysvětlovala, že teď můj poukaz na živobytí bude prodloužen na sedm let, stačím vyrůst a získat zaměstnání. Mám dobrý neuroport, tenkrát oba dost vydělávali a nešetřili na něm, takže nebudu mít problém najít si práci. Hlavně se nesmím dostat do špatné společnosti, nesmím užívat drogy, mám být uctivý k učitelům a sousedům, včas si prát a starat se o čisté oblečení, podávat žádosti o městské potravinové lístky.

Rozplakala se až tehdy, kdy otec postřehl mé váhání a řekl, že už se nedá nic změnit. Požádali o smrt, vypili speciální preparát, takže jim vydali „peníze na odchodnou“.

I kdyby si to rozmysleli, stejně umřou. Ale mně pak neprodlouží poukaz na živobytí.

Už jsem nechtěl jíst. Vůbec. I když tu byla ještě zmrzlina, dort a bonbony. Matka mi pošeptala, že z „peněz na odchodnou“ mi zaplatili oslavu narozenin na sedm let dopředu. Pověřený pracovník sociální služby bude zjišťovat, jaký potřebuji dárek, koupí ho a v den narozenin přinese, také zajistí slavnostní večeři. Naše planeta je sice chudá a drsná, ale sociální služby u nás nejsou o nic horší než na Zemi nebo na Avalonu.

Zmrzlinu jsem nakonec snědl. Matka se dívala tak prosebně a lítostivě, že jsem se skoro dusil, když jsem polykal studenou sladkost vonící jahodami a jablky. Potom jsme se jako obvykle pomodlili a šli spát.

Do Domu loučení rodiče museli jít brzy ráno. Když se zdrží do poledne, stejně umřou, ale bude je to bolet. Byl jsem vzhůru do tří v noci, ležel jsem a sledoval hodiny. Hodiny v podobě robota transformera, který přísně blýskal očima, mával rukama, přešlapoval a občas proháněl pokojem jemnou špičku „laserového meče“. Matka pořád reptala, že s takovou blbostí v pokoji se nedá spát, ale robota vypnout nechtěla. Zapamatovala si, jakou jsem měl radost, když mi toho robota k mým osmým narozeninám dali.

Jakmile mi došlo, že myslím na rodiče v minulém čase, jako kdyby už byli mrtví, vyskočil jsem, otevřel dveře a vtrhl k nim do ložnice. Nejsem dítě. Všechno chápu. Víím, co dělají rodiče v noci.

Ale už jsem nedokázal být sám.

Skočil jsem do postele mezi matku a otce. Přitiskl jsem se k matčiným zádům a rozplakal se.

Neříkali nic. Matka ani otec. Prostě mě objali a začali hladit. Tehdy jsem pochopil, že jsou živí. Ale jen do rána. Rozhodl jsem se, že dnes spát nebudu, přesto jsem usnul.

Ráno mě matka vypravila do školy. Řekla, že tam jít musím. Vyprovázet je není třeba. Dlouhé vyprovázení přináší zbytečné slzy.

Otec řekl, když jsme vycházeli ze dveří:

„Tikki...“

Zmlkl, protože toho chtěl říci mnoho a bylo málo času. Čekal jsem.

„Tikki, pochopíš, že to bylo správné.“

„Ne, tati,“ řekl jsem.

Měl jsem říci „ano“, ale nemohl jsem. Otec se usmál, ale trochu lítostivě, vzal matku za ruku a vyšli.

Samozřejmě jsem je vyprovázel. Zpovzdálí, aby mě neviděli. Matka se často ohlížela a pochopil jsem, že mě vnímá. Ale neukazoval jsem se, protože jsem slíbil, že je vyprovázet nebudu.

Když vstoupili do Domu loučení, chvíli jsem stál a kopal do zdi městského úřadu. Ne na protest, ale proto, že městský úřad stojí naproti, přes třídu Prvních příchozích.

Potom jsem se otočil a šel do školy. Protože jsem to slíbil.

První část

Nepравý rytíř

První kapitola

Podzim je velice hezký.

Ležel jsem na hladké kamenné desce, která se nějakou náhodou nedostala na stavbu, ale ocitla se na břehu řeky, a zíral jsem do nebe. Nad kopulí zuřila bouře. Slunce bylo malé a rudé, protože přes něj právě přecházela stěna písku. Osídlencům je teď hodně těžko. Zvýšila se u nich úroveň radiace a písek proniká do každé škvíry, protože je jemný jako prach. Disperzní.

„Tiki-Tiki!“

Ohlédl jsem se, přestože jsem věděl, kdo volá. Tiki-Tiki mi říká pouze Dajka. Od první třídy. Nejdříve to bylo škádlení, ale teď už bych řekl, že ne.

„Na co se díváš?“

„Na loď,“ zalhal jsem. Loď na nebi opravdu byla. Patrně loď s rudou z druhého kosmoportu. Drala se bouří na plazmových motorech a za ní zůstávala oranžová vlečka z protuberancí sekundárních výbojů. Nic hezkého. Samotná bouře je mnohem zajímavější.

„Hezká loď,“ řekla Dajka. Lehla se vedle mě, takže jsem musel uhnout. Měla nové plavky, jednoduché, jaké mívají dospělí. „Chtěla bych být pilotem.“

„Aha,“ řekl jsem. „Byla bys zmrzlým kouskem ledu.“

Dajka chvíli mlčela a pak řekla:

„Jaký je v tom rozdíl? Ani z tebe pilot nebude.“

„Když budu chtít, tak bude,“ odpověděl jsem. Dajka mi vadila, příliš se vrtěla a nechápala, že teď nikoho nepotřebuju. Vůbec nikoho.

„Víš, kolik výuka na pilota stojí?“

„Hodně.“

„Nikdy tolik nevyděláš.“

„Když budu mít štěstí, vydělám,“ nevydržel jsem. „Zato ty se pilotem určitě stát nemůžeš. Nemáš chromozomy

ypsilon. Tebe můžou vozit v hyperu jako náklad. Zmrazenou, se střípky ledu na očích.“

Dajka vyskočila a mlčky vyrazila pryč. Zbytečně ji dráždím. O vesmíru sní víc než kluci. Ale opravdu nemá chromozomy ypsilon, což znamená, že při přechodu kosmické lodě do hyperprostoru zemře. Pokud ovšem nebude ležet zmrzlá se střípky ledu na očích.

Proč jsem se zmínil o střípcích ledu? Tam přece žádné nejsou, učili nás to... Odstraní vodu z těla či přesněji ji smísí s glycerinem a nějakým polymerem.

„Dajko!“ zavolal jsem a zvedl se na lokty. „Dajko!“

Neotočila se.

Tak jsem si znovu lehl na kamennou desku a díval se na mizející stopu lodě. Hyperprostorový kanál, kterým kosmické lodě létají, je blízko. Za hodinu do něho loď vstoupí a poveze rudu na průmyslovou planetu. Potom možná i k jiným zajímavým světům. Nikdy samozřejmě nevydělám tolik, abych se mohl stát pilotem.

Jestli poletím do vesmíru, tak jen jako součást kompu. Jako „mozek v láhvi“, jak se to opovržlivě nazývá.

Přesto i tak létají. A někdy vydělají dost, aby se mohli stát opravdovými piloty. Otočil jsem se a hodil kamínek na záda Glebovi, který se opaloval nedaleko. To on mě odvléká k říčce, protože podzimní opalování pokládá za nejzdravější a nejsprávnější. Gleb zvedl hlavu z ručníku a tázavě se na mě podíval. Můj rozhovor s Dajkou buď neslyšel, nebo ho nepokládal za důležitý.

Vysvětlil jsem mu, co hodlám udělat.

Gleb řekl, že jsem kretén. Že připojení ke kompu v režimu „výpočetního modulu“ spaluje neurony, ničí vůli a ohlupuje. To už je lepší jít do Domu loučení. To je alespoň trochu prospěšné státu.

Tady se zarazil, protože si vzpomněl na mé rodiče. Ale mě se to nedotklo. Jen jsem odpověděl, že mnozí velcí piloti začínali tím, že létali na lodích jako „moduly“. Jen je třeba včas odejít, to stačí. A když už riskovat, tak v našem věku, dokud je mozek plastický a ještě se vyvíjí. Tím se všechno srovná.

Gleb zopakoval, že jsem kretén. A znovu se natáhl pod mdlým oranžovým sluncem. Tak jsem zmlkl a zíral do nebe. U nás je také oranžové, i v sezoně ticha. Na Zemi a Avalonu je modré. Bývá i zelené, tmavomodré a žluté. A mraky nemusí být z písku, můžou být i z vodní páry. Jenže když zůstanu na Kariéře, nevidím je.

Najednou jsem pochopil, že vše je prosté. Zkrátka nemám jiné řešení. Tady žít nemůžu, nechci a nebudu.

Sociálním pracovníkem naší čtvrti je žena. Možná právě proto se na mě zaměřila, když jsem jí vyložil, že se chci nechat najmout na loď jako výpočetní modul. Prohlížela si mě dlouho, snad čekala, že zrudnu, odvrátím zrak a doklady ze stolu seberu. Ale já jsem seděl a čekal, takže musela složku otevřít.

Doklady byly v pořádku. Poplatek státu za právo pracovat ve vesmíru jsem mohl zaplatit svým poukazem na zajištění živobytí a bytem, který rodiče přepsali na mě. Tři místnosti po osmi čtverečních metrech, kuchyně a sanitární blok, mí rodiče kdysi opravdu dost vydělávali. Povinné minimální vzdělání jsem získal. Sousedé v domě mi napsali velmi dobrá doporučení: zřejmě čekali, že se o můj byt podělí.

„Tikkireji,“ řekla tiše úřednice. „Pracovat jako výpočetní modul je sebevražda. Chápeš to?“

„Ano.“ Předem jsem se rozhodl, že se nebudu hádat a ani nic vysvětlovat.

„Budeš ležet v kómatu a tvým mozkiem budou protékat informace!“ Zvedla oči ke stropu, jako kdyby jí samé do neuroportu kabel s proudem informací zavedli. „Budeš růst a stárnout, probouzet se na několik dní v měsíci. Tvé tělo zestárne. Chápeš? To znamená, že se nedožiješ sta let jako ostatní lidé, ale dvacetkrát méně. Umíš si to představit, Tikkireji? Budeš žít jen pět let!“

„Budu pracovat pět nebo deset let, potom odejdu a stanu se pilotem,“ řekl jsem.

„Neodejdeš!“ úřednice rozčileně uhodila složkou o stůl. „Už se ti nebude chtít! Tvůj mozek se odnaučí něco chtít!“

„Uvidíme!“ odpověděl jsem.

„Nic nepodepíšu, Tikkireji,“ prohlásila úřednice. „Vezmi si své doklady a jdi do školy. Tví rodiče se o tebe tak postarali, a ty..“

„Nemáte právo nepodepsat,“ namítl jsem. „Sama to dobře víte. Když odejdu bez podpisu, půjdu na městskou sociální službu a budu si na vás stěžovat. Za neodůvodněné odmítnutí rozhodnutí vám pro začátek odeberou poukaz na živobytí na půl roku nebo na rok. Nesmíte porušovat zákon!“

Na jejích tvářích se objevily rudé skvrny. Byla přesvědčena, že ví, co je pro mě nejlepší.

„Připravil ses?“ zajímala se.

„Samozřejmě. Vždycky se připravuji.“

Úřednice znovu otevřela složku a začala podepisovat papíry. Škrt, škrt, škrt...

„Do osmé pracovny, tam ti dají razítko a udělají kopii,“ řekla suše a papíry mi vrátila.

„Děkuji,“ poděkoval jsem.

„Přeji ti pět šťastných let, mozku v láhvi...“, pronesla jedovatě.

Neurazil jsem se. Možná také kdysi stejně jako Dajka snila o létání ve vesmíru.

Na naši planetu zajímavé kosmické lodě pochopitelně nelétají. Co by u nás ostatně bohatí turisté nebo vojáci dělali? Jednou za půl roku se tu zastaví pasažérský koráb cestou na Zemi, ale ten má posádku nepochybně kompletní. Zato nákladní lodě létají každý den. A na každé z nich, i na té nejmenší, musí být kromě základní posádky deset až dvanáct výpočetních modulů.

Vzal jsem tedy zbytek peněz, které dali mým rodičům, své peníze a rovněž sbírku antikvárních mincí po dědečkovi, který málo utrácel, ale na mincích nešetřil. A vydal jsem se na kosmoport.

Nejprve jsem jel podzemkou z obytné kopule do technické a odtud autobusem otevřeným prostranstvím. Nikdo si mě nevšímal, možná si mysleli, že jedu za rodiči, kteří tam někde pracují.

U nás na Kariéře nemáme kosmickou flotilu ani agenturu pro najímání posádek. Když kapitáni potřebují počítačové moduly, jdou prostě do zdejšího baru a vyčkávají u sklenice piva. Slyšel jsem to od dospělých, vídal ve zprávách a teď jsem se chtěl pokusit o štěstí sám.

Bar nevypadal tak hezky, jak ukazovali v televizi. Vlastně ano. Byla tam zeď s podpisy významných pilotů a kousek obšívky válečné lodě Říše, i stojan s nápoji jiných planet, které stály nesmyslné peníze. Bar byl hodně malý a bylo tu asi deset lidí. Myslel jsem si, že bar bude velký, rozhodně ne menší než školní tělocvična.

Pološerem, kterým proplouvala nádherná holografická oblaka, jsem prošel k barovému pultu. Mrkl jsem na ceny a strnul. Sklenka limonády byla dražší než dvoulitrová láhev v obchodě. Ale jít jsem neměl kam. Vytáhl jsem největší bankovku z těch, které jsem měl, koupil si sklenici zázvorového piva, dostal nazpět a usedl jsem na vysokou otáčivou židli.

Barman, mladík s naslouchátkem v uchu, na mě zvědavě pohlédl. Pak přesunul pohled na kávovar, který zapískal, a objevil se šálek omamně vonící kávy.

„Promiňte, jsou tu kapitáni lodí?“ zeptal jsem se.

„Aha,“ řekl barman. „Že mě to hned nenapadlo. Ne, hochu. Jsou tu teď dvě lodě s rudou a jednu už odpočítávají k odletu.“

„Poletí brzy?“ zeptal jsem se vážně a upil piva. Dobré.

„Za pár minut, uslyšíš ji. Jestli chceš, ukážu ti ji.“

„Copak jsem nikdy neviděl start? A kde najdu druhého kapitána?“

„Chceš se dát najmout jako výpočetní modul?“

Nepoužil výraz „mozek v láhvi“, a tím se mi zalíbil.

„Jak jste to poznal?“

Barman se usmál.

„Co asi může dělat výrostek v tomhle baru? Pít zázvorové pivo, které je dražší než oběd v městské kavárně? Ty nepotřebuješ kapitána, kamaráde. Ti najímají opravdové kosmonauty, moduly najímá bocman.“

„Výpočetní moduly jsou také členy posádky.“

„Ano, asi jako můj kávovar. Chceš kávu? Zvu tě.“

Chuť na kávu jsem měl, ale zavrtěl jsem hlavou. Mladík na mě pohlédl a pokrčil rameny.

„Na mozek ti sahat nebudu, ještě ho budeš potřebovat. Jaký máš neuroport?“

„Kreativ - gigabit.“

Překvapilo ho to.

„To není špatné. A doklady máš? Podepsali rodiče souhlas?“

„Rodiče využili ústavní právo. Před týdnem.“

„Jasný.“ Odložil šálek. „Tam v rohu, pod tím kusem železa.“ Neprojevil úctu k proslulému úlomku říšského křižníku.

„Co?“ zeptal jsem se.

„Muž popíjející vodku je bocman druhé nákladní lodě. Pozvi ho na skleničku, sluší se to. A nabídní mu své služby.“

Pohlédl jsem na ceník, ale barman ho zakryl rukou.

„Kávu jsi odmítl, tak co? Prostě na mě mávni a já donesu.“

„Děkuju,“ zabreptal jsem. Ceny lihovin jsem si přečíst stáčil, kdybych musel platit, stěží bych měl na zpáteční cestu.

„Za to se neděkuje. Jestli trváš na svém, jdi.“

„Děkuju,“ zatvrzele jsem poděkoval znovu.

Do baru jako by něco měkce uhodilo. Zatemněnými okny se prodrala rudá záře. Bocman za rohovým stolkem zvedl sklenku, jako kdyby si přitukával s někým neviditelným, a vypil ji na ex.

„Přetížený, vyrazil na cestovních,“ odhadl barman. „Tak se rozhodni, hochu.“

Seskočil jsem ze židle a šel k bocmanovi. Nebál jsem se, vždyť jsem byl rozhodnutý jezdit sem každý den, ale není běžné, aby hodný barman pomáhal. Nechtěl jsem propást takovou příležitost.

Bocman zvedl hlavu a pozorně si mě prohlédl. Před ním stála skoro prázdná láhev, otec by nikdy tolik nevypil. Nevypadal na kosmonauta. Bylo mu asi čtyřicet, na jeho vzhledu nebylo nic zvláštního. Ani jizvy, ani kosmické opálení, ani umělé orgány.

„Dobrý večer,“ řekl jsem. „Smím vás pozvat?“

Bocman chvíli mlčel, pak pokrčil rameny.

„Pozvi.“

Mávl jsem na barmana, který přikývl naprosto vážným, neproniknutelným pohledem. Postavil dvě skleničky na kyberpodnos a poslal ho přes celý sál. Maličký gravitátor podnosu oranžově zamrkal, zřejmě začal fungovat. V pořádku doletěl na stůl, dokonce uhnul před rukou nějakého muže, který se ke skleničce se smíchem natáhl.

Sundal jsem obě skleničky a pochopil, že budu muset také pít. Dosud jsem okusil jen chmelové pivo a šampaňské. Ale tak dávno, že chuť šampaňského si nepamatuju. Pivo mi nechutnalo.

„Při startu to byla rána, nezdá se ti?“ promluvil najednou bocman.

Vzpomněl jsem si, co říkal barman, a odpověděl jsem:

„Vyzrazil na cestovních, přetížený.“

„Nejsi hloupý, hochu,“ spokojeně poznamenal bocman.

„Tak na úspěšný hyper.“

Vypil ji na ex. Nehnul přitom ani brvou. Vzpomněl jsem si, jak pil vodku otec, zadržel jsem dech a naráz ji do sebe kopl.

A hned zapil zázvorovým pivem. Nebylo to špatné. V nose mě zaštívalo a v krku zahřálo. Jinak normálka.

„Aha,“ řekl bocman. „Dobře, teď mluv, co potřebuješ.“

„Chci nabídnout své služby jako výpočetní modul,“ vychrtil jsem.

„Jaký máš port?“

„Kreativ - gigabit.“

„Testovali tě na proudový režim?“

„Osmdesát čtyři a půl.“

Bocman si pročísl vousy. Nalil si vodku a potom se na mě zadíval. Přikývl jsem, a tak mi nalil půl skleničky.

„Povolení máš?“

„Ano.“ Sáhl jsem do kapsy, ale kosmonaut zavrtěl hlavou.

„Teď ne. Že máš všechno připraveno, srovnáno, všechna povolení, věřím. Ale proč?“

„Nechci tady žít,“ odpověděl jsem poctivě.

„Kdybys řekl, že nemůžeš žít bez vesmíru, přetáhl bych tě řemenem,“ prohlásil nepochopitelně bocman. „Žít tady bych také nechtěl. Víš vůbec, co je to výpočetní modul?“

„Připojení mozku v režimu proudového zpracování údajů, které umožňuje navigaci v hyperprostoru,“ odpověděl jsem. „Protože rychlost elektronických výpočetních systémů je přímo úměrná rychlosti lodi při překračování konstanty C, jedinou metodou navigace v hyperkanálu je využití možností lidského mozku.“

„Myslet se při tom nemůže,“ vysvětlil bocman. „Dokonce si nebudeš nic pamatovat. Zastrčí do tebe port, a už nic nevíš. Potom ožiješ, ale až po přistání. Trochu bolí hlava, připadá ti, že uplynula minuta, jenom ti vyrostou vousy. Tak co? Co je na tom hezkého?“

„Nechci tu žít,“ opakoval jsem zatvrzele. Když už se bocmanovi tento důvod jednou zalíbil...

„Mzda výpočetních modulů je progresivní, za pět let reálného času můžeš dát dohromady částku, která postačí na vstup do kosmoškoly,“ pokračoval bocman. „Tím spíš, že vyhovuje věkem. Ale je tu potíž, práce v proudovém režimu narušuje motivaci a cílevědomost. Nebude se ti chtít nikam odejít. Chápeš?“

„Budu chtít.“

„Jen dvě procenta osob, pracujících jako výpočetní moduly, odcházejí po standardní pětileté smlouvě. Kolem jednoho procenta ukončí smlouvu předčasně. Všichni ostatní pracují až do... až do smrti.“

„Risknu to.“

„Jsi riskér.“ Bocman zvedl skleničku a napil se. Zamyslel jsem se a následoval jeho příklad. Podruhé to bylo horší, rozkašlal jsem se a bocman mě uhodil do zad.

„Vezměte mě, prosím,“ požádal jsem, když jsem popadl dech. „Stejně se nechám najmout. Když ne u vás, tak u někoho jiného.“

Bocman vstal. V láhvi ještě trochu zůstalo, ale nevěnoval tomu pozornost. Kosmonauti jsou hrozně bohatí.

„Tak jdeme.“

Když jsme vycházeli, kývl jsem na barmana. Ten se usmál a rozpráhl ruce. Moc mi to neschvaloval, ale uznával mé právo na rozhodnutí. Velice dobrý člověk, určitě proto, že pracuje v kosmoportu.

Hezkým hotelovým vestibulem jsme prošli k výtahům. Bocman ukázal ochránci svůj galaktický pas, ten neřekl ani slovo. Vedle výtahů byl ještě jeden maličký bar, ani neoddělený stěnou. Sedělo tam pět dívek, všechny hezké a různé: Asijka, černoška, bělošky. Pomaloučku popíjely kávu. Asijka na nás pohlédla, něco řekla kamarádkám, které se zasmály.

„Tak dost, neotravuj,“ zavrčel bocman a zrudl.

Dívky se zasmály ještě hlasitěji. Zíral jsem na ně, zatímco jsme stoupali skleněnou šachtou výtahu do horních pater.

„Nejdříve uvidíme, co řekne lékař,“ prohlásil bocman. „Vaší medicíně nevěřím.“

„Uhm,“ souhlasil jsem. „Naše medicína je dobrá, ale zůstává.“

Za bocmanem jsem vstoupil do jedněch dveří. Byl to hotelový pokoj, moc hezký, na videostěně promítali nějaký historický film. Naproti se v křesle rozvaloval hubený, vysoký muž, který v ruce držel štíhlý pohár s nějakým nápojem. Pohár se mu podobal, takže jsem se usmál.

Všechno vypadalo dobře.

„Antone,“ postrčil mě bocman dopředu, „podívej se na kluka. Chce jít k nám jako výpočetní modul.“

Muž se otočil, odložil pohár a řekl:

„Idioti mládnou. Vysvětlil jsi mu aspoň, co znamená pracovat v proudovém režimu?“

„Vysvětlil. Ale sám všechno dobře ví.“ Bocman se usmál. „Dokonce si všiml, že ‚Arizona‘ startovala na cestovních.“

Anton pohlédl na stěnu, která zhasla, a osvětlení místnosti zesílilo. Všiml jsem si, že okna jsou stejně neprůhledná jako v baru. Kosmonautům se asi nelíbí pohled na naši planetu, takže zatemňují všechna okna.

„Svlékni se,“ zavelel.

„Úplně?“ zeptal jsem se.

„Ne, boty si můžeš nechat.“

Samozřejmě ironizoval. Kdo nosí v kopuli boty? Svlékl jsem se donaha a složil oblečení na židli, kterou mi bocman přistrčil.

„Jaký máš port?“ zeptal se Anton, „Neuron?“

Mí rodiče byli skvělí. V naší třídě mají Neuron skoro všichni. Běžný krám. Řekl jsem, že mám Kreativ.

„Seriózní hoch,“ souhlasil Anton a vytáhl malý kufřík. „Postav se sem.“ Poslušně jsem vstal a podle jeho pokynu rozpažil ruce. Anton vytáhl z kufříku šňůru a varoval mě. „Teď se ti zatočí hlava.“

Hlava se mi stejně točila, ale neřekl jsem nic. Lodní lékař, Anton byl nepochybně lodní lékař, připojil šňůru k neuroportu, potom přede mnou rozložil a připojil skener.

„Máš pevné nervy?“ zeptal se.

„Uhm.“

„To je dobře.“

Videostěna opět zafungovala. Ale tentokrát jsem na ní byl já. Skener tiše vrčel a otáčel hlavičku detektoru. Obraz na stěně se začal měnit.

Nejdříve jako by ze mě stáhli kůži. Musel jsem se dokonce podívat, jestli zůstala na místě. Kolem mého zobrazení mrkaly nějaké nápisy a čísla. Nikoli lingea, ale v neznámém jazyce.

„Jíš dobře?“ zeptal se Anton.

„Jo.“

„Kecáš. No dobře, pytle tahat nebudeš.“

Nyní z mého zobrazení zmizely všechny svaly. Zůstaly jen kosti a vnitřní orgány. Přivřel jsem oči a pocítil, že se mi dělá špatně.

„Žaludek bolí často?“ zeptal se lékař.

„Ne. Nebolí mě nikdy.“

„Proč lžeš? Vždyť je to vidět. Pavle, napájel jsi ho vodkou?“

„Jak se sluší. Vypili jsme každý skleničku.“

„Posádka kreténů. Hochu, měl jsi pozitivní mutace?“

„Ano. Sada ‚Inferno‘.“

Se zavřenýma očima jsem poslouchal, jak Anton vysvětluje bocmanovi:

„Vidíš ty zvětšené orgány imunitního systému? Ledviny jsou upravené pro odvod nuklidů. Je chráněná štítná žláza a varlata. Kluk může dobře snášet radiaci. Ale i běžné maličkosti, apendix je zcela zaplněný lymfoidní tkání, posílené srdce...“

„Poslyš, Antone, mně se dělá špatně. Zbav mě pohledu na rozpitvaného kluka.“

„Když chceš...“

Opět jsem otevřel oči a pohlédl na vlastní kostru. Byla dokonce sympatická, ale jaksi ubohá.

„Měl jsi zlomenou ruku?“ zeptal se lékař.

„Pravou,“ přiznal jsem se. V lékařské kartě to nebylo zapísáno a doufal jsem, že na to nikdo nepřijde.

„To nic, srostlo to dobře,“ souhlasil milostivě Anton. Vzal ruční detektor, poodstoupil a bez sledování obrazovky mě začal detektorem prohlížet.

„Jde to?“ zajímal se bocman. Seděl v křesle, opuštěném Antonem, flegmaticky dopíjel nápoj z jeho sklenice a kouřil cigaretu.

„Somatika je výborná,“ uznal Anton. „Teď prověřím port na proud... Kdy jsi byl naposledy na záchodě, hochu?“

„Cože?“ nepochopil jsem.

Anton se zamračil.

„Dobře, třeba vydržíš.“

„Určitě vydrží!“ potvrdil vesele bocman.

Anton mě uchopil pod rameny, zvedl a poradil mi:

„Drž se.“

Asi dal povel svým portem, protože jsem okamžitě přestal vnímat. Když jsem se za okamžik vzpamatoval, bolela mě hlava a ruce se mi trochu třásly. Anton mě pořád pevně držel v závěsu. Nohy jsem měl mokré, na podlaze šramotila želvička kyberuklížečka, chvílemi narážela na stupínky.

Pomočil jsem se.

„Jdi pod sprchu, tamty dveře,“ poručil Anton. „Umyj se a obleč.“

Sice se mračil, ale nezlobil se. Popadl jsem šaty a vrhl se do koupelny, celý rudý, ale chápal jsem, že vše skončilo. Dobrý výpočetní modul, kterému nefungují svěrače... Lil jsem

na sebe vodu a zamračeně myslel na to, jestli mám odejít. A už se nevracet.

Přesto jsem se vrátil.

Anton opět seděl ve svém křesle, kufřík byl srovnaný, na stěně se objevovaly důmyslné barevné vzory. Bocman kouřil. Podlaha byla čistá a suchá.

„Promiňte,“ zabreptal jsem.

„Je to má vina,“ odpověděl nečekaně Anton. „Moc dlouho jsem tě držel v proudu.“

„Dlouho?“ nepochopil jsem.

„Čtvrt hodiny. Údaje byly moc zajímavé. Nemáš osmdesát čtyři a půl, jak máš v atestu. Máš devadesát a sedm desetin. Velkolepý údaj. S takovým berou do válečného loďstva, na post pilota-kapitána.“

Bocman zřejmě pochopil mé obavy.

„Jsi přijat, přijat,“ řekl. „Jestli opravdu chceš, vezmeme tě jako výpočetní modul.“

„Já bych ti radil mozek chránit,“ upozornil Anton. „Pochop, příteli, že čelní mozkové laloky nemilují proudový režim. Jak bych to řekl... zakrňují. Leniví. Se všemi důsledky...“

Zasmál se. Pochopil jsem příčinu jeho slov a znovu jsem zrudl.

„Ale neradil bych ti to,“ už vážně pokračoval Anton. „Čestně. Ale pokud na tom trváš, vezmeme tě s radostí. Modulů máme málo.“

„Jsem připraven.“

„Musíš něco dokončit?“ zeptal se bocman.

„Ano, asi ano.“

Netušil jsem, že se to rozhodne tak rychle.

„Přijď zítra ráno. Start bude večer, ostatně tobě to bude jedno.“

Přikývl jsem a zamířil ke dveřím.

„Počkej!“ zavelel náhle Anton. „Chci ti, hochu, vysvětlit ještě jednu věc. Teď si s tebou povídáme a je nám to příjemné, protože jsi chytrý, sympatický chlapec, který by se mohl stát naším kolegou, opravdovým kolegou. Ale pokud se staneš výpočetním modulem, všechno se změní. Budeme se k tobě chovat úplně jinak. Dokonce i když se půjdeš po

prvním letu podívat na kosmoport jiné planety, ještě veselý, zvědavý a opravdový. Ale my si už s tebou nebudeme povídat, žertovat a usmívat se. Už jsme viděli desítky a stovky takových, jako jsi ty, nejdříve chytrých, příjemných, dobrých. Ale kdybychom se k vám chovali jako k lidem, potom, v proudu, to vaše nervy neunesou.“

Jako kdybych dostal facku. Polkl jsem, protože se mi líbil jak bocman, tak i tento potměšilý, škodolibý lékař.

Ale teď na mě pohlíželi velice vážně.

Jako já na rodiče, když mi řekli o Domu loučení.

„Jako člen posádky a spolumajitel lodě, na které mám podíl, tě chci vzít do výpočetní skupiny,“ řekl bocman a odkašlal si. „Ale jako člověk, kterému dorůstají děti, ti doporučuji ráno nepřijít.“

„Přijdu,“ zašeptal jsem.

„Tu máš, vezmi si to.“ Bocman ke mně přistoupil a podal mi několik spojených listů. „To je naše smlouva o přijetí do práce jako výpočetní modul. Smlouva je standardní, doporučená odbory. Přesto si ji pořádně přečti. Rozhodnutí je na tobě.“

Popadl jsem papíry a vyběhl z místnosti. Hlava mě brněla, kůže nad uchem u portu se trochu třásla vzrušením.

Nebylo mi dobře ne proto, že bocman a lékař říkali čistou pravdu, ale proto, že byli dobří lidé.

A proto, že jsem hodlal všechny oklamat.

Druhá kapitola

Vyprovodit mě přišel jen Gleb. Ulil se ze školy a přišel.

Až skoro do konce mi nevěřil. I když viděl prázdný byt, ze kterého odnesli veškerý městský nábytek, a to, co patřilo rodičům, uskladnili v malém kontejneru ve sklepě.

„Jsi blázen,“ řekl Gleb, když se autobus blížil ke kosmoportu. Začal věřit. „Bude z tebe debil. Copak jsi neviděl staré moduly?“

„Neodešly včas,“ řekl jsem. Kufřík s věcmi jsem držel na kolenou. Ze smlouvy jsem zjistil, že mám nárok vzít si dvanáct kilogramů věcí.

„Ani ty neodejdeš. Za pět let se mozek speče.“ Gleb si olízl rty a řekl: „Mám los říšské loterie. Víš to?“

Věděl jsem. Gleb má šanci jedna ke dvaceti vyhrát bezplatné vzdělání jakékoli specializace. Samozřejmě se hodlal stát pilotem.

„Dám ti ho. Chceš?“

„Rodiče tě zabijou,“ odpověděl jsem.

„Ne. Nezabijou. Už jsem s nimi mluvil. Můžu přepsat los na tebe. Chceš?“

Los říšské loterie je něco. Já jsem o něm ani nesnil, zato mám neuroport Kreativ, kdežto Gleb jen Neuron.

„Děkuju, Glebe. Není třeba.“

Rozpačitě zamrkal řídkými bílými řasami. Gleb je světlolasý a hodně bledý. Není to mutace, ale dědičnost.

„Tikkireji, já opravdu...“

„Glebe, večer budu ve vesmíru.“

„To už nebudeš ty,“ zašeptal Gleb.

Když autobus zastavil u hotelu, mdle mi podal ruku. Stiskl jsem ji a zeptal se:

„Půjdeš dál?“

Gleb zavrtěl hlavou a já ho nepřemlouval. Dlouhé loučení znamená zbytečné slzy.

Mě očekává vesmír.

Nevěděl jsem, kde bydlí starý bocman a ostatní členové posádky. Proto jsem šel do pokoje lékaře.

Dveře opět nebyly zavřené a ty do koupelny byly dokořán. Anton stál u zrcadla jen v trenýrkách a holil se starodávnou mechanickou břitvou. Jako kdyby nešlo zmrazit vlasové kořínky jednou provždy.

„Aha,“ řekl bez ohlednutí. Viděl jsem jen odraz jeho očí v zrcadle, ale zdálo se mi, že se jejich výraz změnil „Jasně. Pokoj sedmdesát tři. Tam je kapitán.“

„Kdo přišel?“ ozval se hlas z pokoje. Vysoký, dívčí.

„To není k nám,“ odpověděl Anton. Z pokoje vyhlédla opálená dívka, jedna z těch, co se včera smály. Když mě uviděla, nejdříve se usmála, potom zamračila. Asi byla úplně nahá, protože se zabalila do prostěradla.

„Dobrý den,“ pozdravil jsem.

„Jsi hlupáček,“ řekla dívka. „Božínku, odkud se berou...“

„Mlč, huso!“ zavrčel jsem. Povedlo se. Stejně jako bocmanovi. Dívka se odmlčela a jen mrkala. Anton na okamžik přerušil holení, ale potom břitva pokračovala v pohybu nahoru-dolů.

Otočil jsem se a šel do pokoje číslo sedmdesát tři.

Kapitán byl mladší než bocman i lékař. Zřejmě absolvoval nějakou hodně proslulou kosmoškolu, když mu svěřili velení lodě. Urostlý, hezký, v parádní bílé uniformě.

„Tikkireji,“ řekl bez ptaní, když jsem vešel. Došlo mi, že viděl záznam mé včerejší prohlídky, a zastyděl jsem se. Před Antonem nebo bocmanem jsem se nestyděl. Zato před opravdovým kapitánem, který zůstává i v pokoji v parádní uniformě, ano.

„Ano, kapitáne.“

„Znamená to, že sis to nerozmyslel?“

„Nerozmyslel, kapitáne.“

„Smlouvu sis pořádně přečetl?“

„Ano, kapitáne.“

Smlouvu jsem četl do tří do rána. Byla opravdu standardní, ale všechno jsem zkontroloval.

„Tikkireji, co když nás chceš podvést?“ nadhodil kapitán. „Zvládnout dva tři lety, vybrat si příjemnější planetu a tam pláchnout?“

„Nemám na to právo?“ podivil jsem se docela přirozeně.

„Samozřejmě si myslíš, že právě tobě se to povede.“ Kapitán se na mě několik minut upřeně díval. „Dobrá, nebudeme to protahovat.“

Usedl ke stolu, rychle si prohlédl mé papíry, zkontroloval pravost razítek ručním skenerem, podepsal smlouvu a vrátil mi jeden exemplář. Podal mi ruku. „Blahopřeji vám, Tikkireji. Od této chvíle jste členem výpočetní skupiny kosmické lodě Kljazma.“

Nelíbilo se mi, že neřekl členem posádky, ale členem výpočetní skupiny. A ještě méně se mi líbila věta: „K čemu ti to bude?“ Ale usmál jsem se a stiskl mu ruku.

„Tady máš na výlohy.“ Kapitán vytáhl z kapsy několik bankovek. „Nejsou ve smlouvě, ale je to dobrá tradice, která patří k prvnímu startu. Ale snaž se...“

Kapitán se na okamžik odmlčel, potom se zasmál.

„Ale ne, myslím, že se neopijesh.“

„Neopiju,“ slíbil jsem. Včera po vodce se mi v autobusu udělalo špatně. Ale mohl to být i důsledek prověrky mých pracovních schopností.

„Sraz je v pět hodin dole ve vestibulu,“ řekl kapitán. „Ano, a... Není to sice domluveno, ale když se neobjevíš, nepoženu tě před soud. Prostě roztrhám smlouvu.“

„Budu tam.“

„Dobře, Tikkireji.“

Pochopil jsem, že rozhovor skončil, a vyšel jsem z pokoje. Dole v baru moc lidí nebylo a barman byl stejný. Usmál jsem se, šel k němu a položil na pult jednu bankovku.

„To je za včerejšek. Máte mléčné koktejly?“

„Samozřejmě.“ Barman mi dal nazpět. „Vzali tě?“

„Vzali. Měl jsem velice dobré ukazatele. Opravdu.“

„Fajn. Jenom včas s tou prací skonči, platí? Jaký chceš koktejl?“

„Pomerančový,“ řekl jsem naslepo.

Barman se zamračil a naklonil se ke mně. Spiklenecky zašeptal:

„Řeknu ti tajemství, nejchutnější mléčné koktejly jsou ty nejjednodušší. Třeba s čokoládou a špetkou vanilky.“

„Tak ten,“ odpověděl jsem také šeptem.

Opravdu byl dobrý. Seděl jsem v baru do pěti hodin, kufřík jsem nechal u barmana za pultem, abych ho nemusel hlídat. Několikrát jsem zašel na toaletu, aby se neopakoval včerejší malér. I když na lodi je to zřejmě nějak vymyšleno.

Poslední koktejl jsem dopil fofrem a sledoval hodiny. Stiskl jsem barmanovi ruku a zaběhl do vestibulu.

Celá posádka se už shromáždila. Kapitán, bocman, lékař. A ještě dvě osoby, které jsem dosud neviděl, zřejmě navigátor a cargo-mistr.

„Máš zpoždění, module,“ řekl chladně lékař. Dodržel, co slíbil, už jsem pro něho nebyl sympatický chlapec.

„Promiňte, nebude se to opakovat,“ řekl jsem s kufříkem v ruce. Bocman mi mlčky odebral kufřík, potěžkal ho a pak mi ho vrátil.

„Jdeme,“ řekl kapitán. Všichni se otočili a zamířili k východu, kde už čekal mikrobus.

Mě si nevšimli. Jakmile jsem nastoupil, dveře se zavřely. Bocman a lékař seděli vedle sebe, navigátor a cargo-mistr také. Vedle kapitána bylo volné místo, ale na ně pečlivě položil svou čepici.

Prošel jsem na konec autobusu a usedl do prázdné řady.

Kapitán zvedl čepici a nasadil si ji.

Mikrobus jel oranžovou hlinitou pouští.

Kljazma byla standardní nákladní loď pro přepravu sypkých materiálů, jaké k nám nepřetržitě létají. Keramický kolos dlouhý dvě stě metrů. Hodně podobný protaženému vejci. Při přistávání vysouvala podpěry, ale ve srovnání s lodí byly téměř neviditelné - tak byly malé. Vypadalo to, že Kljazma sedí přímo na písku, spečeném za léta na

tvrdou kamenitou kůru. Nákladní vstup už byl zavřený a v dálce se ještě prášilo za kolonou obrovských nákladáků, které naložily do lodě obohacenou rudu.

„Poslední let do téhle mizérie,“ řekl bocman. „Zaplat' bůh.“

„Ale za jaké prachy,“ namítl tiše ten, kterého jsem pokládal za navigátora. Byl to černocho, starší, obtloustlý, s přívětivým výrazem.

„Jistě, prachy jsou slušné,“ souhlasil lékař. „A najali jsme dobrý modul.“

„Ještě se musí prověřit,“ namítl kysele bocman.

„Dobrý, dobrý modul,“ opakoval lékař. „Copak už neuším testovat?“

Mluvili o mně jako o zboží, pohozeném na zadním sedadle. Zaťal jsem zuby a mlčel. Možná je to také zkouška, aby se přesvědčili, že jsem vážně rozhodnutý s nimi pracovat, nebo jestli začnu fňukat a rozčilovat se.

Mikrobus zastavil u průlezu, který se spustil shora jako průhledný komín. V šesti jsme se jen tak tak vecpali do malé kabinky výtahu. Přitisklo mě to ke kapitánovi.

„Promiňte, kapitáne,“ řekl jsem.

Mlčel. Bocman do mě šouchl a napověděl:

„Dovolte, abych se na vás obrátil, kapitáne.“

„Dovolte, abych se na vás obrátil, kapitáne,“ opakoval jsem.

„Dovoluji.“

„Kde jsou ostatní členové výpočetní skupiny? Vrátili se dříve?“

Najednou jsem se vyděsil. Napadlo mě, že nemají žádné moduly a budu muset pracovat nepřetržitě.

„Neopustili loď,“ odpověděl kapitán.

Dál jsem se neptal.

Ze vstupní komory, dost velké, se skafandry v zasklených výklencích, s nějakými přístroji na stěnách a k podlaze upoutaným flyerem, se všichni okamžitě rozešli po své práci. Kapitán prohodil, aniž se k někomu obrátil:

„Start za padesát minut, za čtyřicet minut musí být všichni v síti.“

Stál jsem s otevřenými ústy a nic jsem nechápal. Kam mám jít?

Lékař mě pevně uchopil za paži.

„Pojď za mnou.“

Vyjeli jsme výtahem a šli chodbou. Lékař mlčel, byl vážný a soustředěný.

„Promiňte, co budu dělat?“ začal jsem.

„Pro svou práci nepotřebuješ nic vědět,“ odsekl lékař. „Jsi ‚mozek v láhvi‘, chápeš? Dovnitř.“

Postrčil mě dopředu, takže jsem vstoupil do nevelkého sálu první. Byl tam stůl, velká videostěna a měkká hluboká křesla. V křeslech seděli lidé, ostatní výpočetní moduly. Bylo jich pět, tři už postarší, jeden ve středním věku a asi sedmnáctiletý hoch.

„Dobrý den, výpočetní skupino,“ pozdravil lékař.

Všech pět se pohnulo. Starší kývli. Muž středních let něco zabručel. A mladík pozdravil:

„Zdravím, doktore.“

Vůbec nevypadali jako debilové. Spíš jako lidé, zaujatí filmem na obrazovce. Něco akčního, krásná žena tam někomu dokazovala, že snese přenos hyperu, protože jí byl speciálně implantován chromozom ypsilon. Což je blbost, copak je možné transplantovat chromozom do všech buněk naráz?

„To je váš nový druh,“ řekl lékař. „Jmenuje se Tikkirej... pokud to někoho zajímá.“

„Buď zdrav, Tikkireji,“ řekl mladík. „Jmenuju se Keol.“
Dokonce se usmál.

„Byl jsi venku?“ otázal se lékař.

Keol se zamračil.

„Ne, nemám tuto planetu rád.“

„Tak bys...“ Lékař mávl rukou. „Dobrá. Všichni na místa! Start je za čtyřicet minut.“

Okamžitě vstali. Obrazovka zhasla. Ze škvír vylezlo několik želviček uklízeček a začaly šmejdit po podlaze. Všiml jsem si, že místy je tu rozsypaný popcorn, poházené obaly od čokolády a ještě nějaké smetí.

„Mám nováčkovi pomoci?“ zeptal se Keol.

„Všechno mu vysvětlím sám. Ty dohlédni na staříky.“

„Dobře, doktore,“ řekl Keol.

„Je ze všech nejzachovalejší,“ řekl lékař stejně hlasitě. Keol se ani nezachvěl. Pohlédl na mě.

„Mlčel jsem, trochu jsem se třásl.“

„Mikrobus ještě neodjel,“ sdělil mi lékař. „Požádal jsem řidiče, aby počkal dvacet minut. Jestli chceš, doprovodím tě k východu.“

Vyschlo mi v ústech, ale přece jen jsem pohnul jazykem a řekl:

„Ne.“

„To byl poslední návrh,“ řekl Anton. „Jdeme.“

V sále bylo deset dveří, sedm z nich se odlišovalo, byly širší a jaksi masivnější. Do těch dveří zamířily moduly. Lékař mě dovedl ke krajním dveřím a přikázal mi přiložit ruku k sensorové plošce. Prohlásil:

„To je teď tvá láhev.“

Místnost opravdu připomínala položenou láhev, dokonce i stěny a strop se ohýbaly do oblouku. Nebylo tu nic kromě zvláštní věci připomínající lůžko pro těžce nemocného. Povrch byl pružný, hladký a pevný. Skoro uprostřed byl otvor

„Svlékni se,“ vyzval mě lékař. „Všechny věci a šaty dej sem.“

Svlékl jsem se a uložil věci do skříňky ve stěně, která se také zavírala na sensorový zámek. Mlčky jsem ulehl na lůžko. Bylo měkké a pohodlné.

„Tedy takhle,“ řekl lékař. „Nejsložitější procesy pro modul jsou... víš, jaké?“

„Vím,“ odpověděl jsem.

„Děláš pod sebe,“ řekl lékař. „Bidet je zabudován do lůžka a zapíná se automaticky. Když dojde k narušení činnosti střevního traktu, port začne samostatně dávat příkazy periferní nervové soustavě. Každou hodinu tě lůžko namasíruje. Jednou za den dává neuroport příkazy ke stažení svalů, aby se předešlo svalové dystrofii. Zdravotní stav se kontroluje průběžně, kdyby něco, přijdu, pomůžu. A teď strava.“

Sáhl rukou pod lůžko a z nějakého klubka vytáhl hadici, na konci rozšířenou.

„To není na jídlo,“ řekl lékař při pohledu na mé vykulené oči, „to je na moč. Nasaď si ji sám.“

Udělal jsem to.

Nejvíc ponižující bylo to, že lékař stál vedle, radil a komentoval. Opravdu se na mě hodně hněval. Za to, že jsem odmítl jejich rady a přišel na loď.

Druhá hadička, kterou vytáhl, byla opravdu na stravování. Lékař mi rychle vybral rozměrem vyhovující náustek. Vzal jsem ho do pusy.

„Strava je kašovitá, podává se v malých dávkách současně se stimulací sacího reflexu,“ vysvětlil lékař. „Chceš to vyzkoušet?“

Zavrtěl jsem hlavou.

„Správně. Není to chutné. Zdravé, snadno vstřebatelné, minimální odpad. Ale nic víc.“

Potom mě čtyřmi širokými řemeny připoutal k lůžku se slovy:

„Zapamatuj si, jak to jde za sebou. Příště budeš dělat všechno sám. Je to velice pohodlné, ruce budeš mít volné až do konce. Potom je vsuneš do těchhle smyček a ty se automaticky stáhnou. Systém je jednoduchý, pohodlný a nemění se už půl století. Chceš něco říct?“

Kývl jsem a lékař mi vytáhl náustek z úst.

„Až doletíme, smím vyjít na kosmoport? Projít se...“

„Samozřejmě.“ Lékař se podívil. „Pokládáš nás snad za bandu, která drží moduly násilím? Tikkireji, nejsmutnější na tom je, že to není nutné. Já tvrdím, Tikkireji, že kdyby ovládnutí vesmíru vyžadovalo vyjímat lidem mozky a vkládat je do opravdových láhví, dělali bychom to. Lidská morálka je pohádkově plastická. Ale není to třeba. Nejlepší láhev je lidské tělo. Přivádí se do něho výživa, odstraňují se výkaly a k portu se připojí kabel. To je vše, Tikkireji. A to, že některé moduly po odpracování smlouvy odcházejí, umožňuje lidem uklidnit své svědomí. Pochopils?“

„Ano. Děkuji.“ Usmál jsem se, i když žalostně. „Trochu jsem se polekal, že mě budete držet na lodi, dokud se nestanu... jako tamti.“

Anton se také usmál. Podřepil vedle lůžka a poplácal mě na hlavě.

„Zapomeň na to. V našem pitomém světě plném zákonů násilí prakticky není nutné. Opak by byl možná lepší, ne?“

Vstal a vytáhl další šňůru. Poznal jsem kabel do neuroportu. Zeptal jsem se:

„Teď se připojím?“

„Ano, Tikkireji. Přidrž si náustek.“

Vzal jsem poslušně hadičku do úst. Chuť neměla žádnou, asi byla mockrát sterilizovaná. Kdybych požádal o...

„Úspěšný hyper, výpočte,“ řekl lékař. A svět zmizel.

Jak mě bolela hlava!

Dokonce jsem tiše zaúpěl, když jsem bolest pocítil. Na jazyku jsem měl ohavnou pachut', jako kdybych žvýkal slanosládkou hlínu.

Hlava mi třeštila. Kolena se mi třásla. Otekla mi pravá ruka, jako kdybych ji zkoušel vytrhnout z pevné smyčky.

Ležel jsem na svém místě výpočetního modulu. Kabel byl v portu jako dřív, ale vypojený. Vytáhl jsem levou ruku, lépe poslouchala, a vytrhl jsem jej. Vyplivl jsem náustek.

No nic!

Toto není připojení ke školnímu kompu.

Řemeny mě stále poutaly k lůžku. Dokázal jsem je odepnout a vstal. Báł jsem se, že mi budou podklesávat nohy, ale všechno bylo v pořádku.

Opatrně jsem strčil do dveří a nahlédl do společného sálu.

Tam stál Keol, nahý, bledý, a drbal si břicho. Při pohledu na mě se usmál.

„Á, Tikkirej! Zdravím tě, Tikkireji! Jak se cítíš?“

„Nic se neděje,“ zabreptal jsem. Jako by se mi nic nestalo.

„Ze začátku to jde,“ řekl vážně Keol. „Potom se všechno stává nudné. Nezajímavé, je třeba s tím intenzivně bojovat!“

Vítězně na mě ukázal prstem a opakoval:

„Intenzivně! Sterilizoval jsi lůžko?“

„Ne, jak?“

„Dívej se.“

Keol vklouzl do mé „láhve“. Ukázal mi to – všechno bylo velice jednoduché a skoro úplně automatizované. Docela jako pro těžce nemocné.

„Náustek se také myje,“ vysvětloval vážně. „Jsou tam pořád zbytky kaše. A umyj se! Do lůžka se vsáknou výkaly, odkud uniknou, ale je třeba se mýt. Celý! Otevři skříňku...“

Byla tu i sprcha. Ohebná hadice s růžicí na konci a flakon baktericidního gelu, jaký jsme běžně kupovali v krámě.

„V podlaze jsou otvory, kterými voda odteče,“ vysvětlil Keol. „A lůžko polij, než odejdeš, vysoušeč a ultrafialové paprsky se automaticky zapnou.“

„Přistáli jsme, Keole?“ zeptal jsem se.

Zamžikal.

„My? Asi ano. Neptal jsem se. Ale když nás odpojili, znamená to, že ano. Jasně?“

Keol odešel, a tak jsem se začal spěšně dávat do pořádku. Několikrát jsem se umyl a utřel ručníkem ze skříňky. Všechno bylo promyšlené. Všechno bylo jednoduché a účelné. Ale děsivé!

Dobře že se nechystám znovu ulehnout do tohoto hrobu a připojit se k proudovému kompu. Opravdu se nechystám? Zamyslel jsem se, bál jsem se, že mi zeslábne rozhodnost.

Ale ne, všechno bylo normální.

Oblékl jsem své šaty. Uniformu mi stejně nedali. Není nutná. Pohlédl jsem na datum – oho, proležel jsem v proudu skoro dva týdny!

Potom jsem vzal kufřík a vyšel z „láhve“.

„Bolí tě hlava, Tikkireji?“ zeptal se mě Keol.

„Ano,“ přiznal jsem.

„Napij se.“ Podal mi lahvičku s nějakým nápojem. „Specialita. Odstraňuje bolest a tonizuje.“

Byl skutečně normálnější než ostatní výpočtáři. Navíc se snažil starat o ostatní. A k tomu je potřeba vůle a cílevědomost.

„Měj se,“ řekl jsem a vyšel na chodbu.

Cestu k průlezu jsem si jakž takž pamatoval, vždyť jsme odtud šli s lékařem Antonem. Ale chápu, že to není totéž. Vždyť jsem si nepamatoval všechny ty dny letu... kolik jsme asi uletěli?

Ovšem k průlezu jsem zatím nešel. Oklamat kapitána a posádku jsem se nechystal. Potřeboval jsem někoho najít a našel jsem ho. Narazil jsem rovnou na bocmana, který šel k průlezu. Pozorně na mě pohlédl, zahleděl se na kufřík a řekl:

„Jasně. K průlezu?“

„Ne, chci najít kapitána. A zrušit smlouvu. Mám na to právo, ne?“ zeptal jsem se. Bocman přikývl.

„Pojďme.“

Nedovedl mě ke kapitánovi, ale do nějaké neobytné místnosti. Usadil se před obrazovku a zapnul počítač. Přikázal:

„Smlouva výpočetního modulu Tikkireje.“

Na obrazovce se objevila má smlouva.

„Máš právo zrušit smlouvu a vystoupit na kterékoli planetě,“ řekl bocman. „To je zákon. Musím ti vyplatit částku za uskutečněný let. Činí...“ naklonil se k obrazovce, „jeden tisíc třicet osm kreditů.“

Ach!

Mlčel jsem.

„Strava a životní zabezpečení se platí zvlášť, pokud zrušíš smlouvu před uplynutím lhůty,“ dodal suše. „Takže odečti šest set čtyři kredity.“

„Tolik?“ překvapilo mě.

„Tolik. Protože tvá strava i lůžko se musí vézt s tebou. A to podle minimální sazby dělá pořádnou částku. Máš námitky?“

„Ne,“ řekl jsem. Všechno bylo poctivé.

„Zbývají čtyři sta třicet čtyři kredity,“ řekl bocman. „A nyní pojištění.“

„Není třeba,“ řekl jsem. Závada byla v tom, že jsem použil Kljazmu jako dopravní prostředek, a ještě z nich tahám takové peníze.

„Bohužel je to třeba,“ řekl bocman. „Jsi řádně pojištěn na tři sta padesát tisíc kreditů. Vložené pojistné činilo sto sedmnáct tisíc. Teď, jak jistě chápeš, je pojištění zrušeno. Vložené pojistné se nevrací. Sto sedmnáct tisíc minus čtyři sta třicet čtyři kredity...“

Otočil se v křesle a pohlédl na mě.

Pochopil jsem. Zamrazilo mě.

„Když rušíš smlouvu, Tikkireji, nejdříve se musí řešit finance. Myslím, že šedesát až sedmdesát letů to umožní. Asi za dva roky můžeš opustit loď.“

„To je ve smlouvě?“ zeptal jsem se tiše.

„Samozřejmě. Chceš to vidět?“

„Ne. Vzpomínám si... netušil jsem, že je pojištění tak drahé.“

Bocman si položil ruce na kolena, naklonil se a řekl zle:

„Tikkireji, myslíš si, že jen tebe, takového chytrého, napadlo dát se najmout na loď a zmizet na první planetě? I kdyby naše loď letěla do ráje a zastavila se v pekle, našel by se někdo, kdo by chtěl vystoupit. Zejména proto, Tikkireji, je výše pojistky tak značná. Aby posádka nemusela vyhledávat mozky při každém přistání. Dal ses najmout, tak pracuj! Přece jsme tě varovali!“

Ani jsem si nevšiml, že jsem se rozplakal.

„Tak co si vybereš? Zrušit smlouvu a získat právo odejít za dva roky jako žebrák, nebo pracovat pět let a získat svou třetinu milionu?“

Byl zlý, hodně zlý na mě, sveřepého hlupáčka, který mu bránil vystoupit z lodě, pobavit se, utratit v baru své poctivě vydělané peníze.

Přitom jsem smlouvu prostudoval. Něco tam bylo zamotané, uvedené jako mimochodem, ale...

Sedl jsem na podlahu a vložil hlavu mezi kolena. Dva roky, to je konec. Tolik nevydržím. Nestanu se idiotem, ale bude mi všechno jedno. Krmí mě, napájejí, můžu dělat pod sebe... a dobře...

„Varovali jsme tě, nebo ne?“ vyštěkl bocman.

„Varovali,“ zašeptal jsem.

Zvedl mě z podlahy, posadil si mě na kolena, otevřel mi ústa a strčil mi mezi zuby hrdlo kovové lahvičky.

„Pij! Hysterizuješ jako nějaká vřeštivá bába!“

Napil jsem se pálivé tekutiny a rozkašlal se.

„To je koňak,“ vysvětlil. „Co jsi chtěl dělat na téhle planetě, Tikkireji?“

„Žít,“ zašeptal jsem.

„Žít? Jak?“

„Mám říšské občanství...“

„No a co? Myslíš, že člověku se žije v neznámém světě snadno? Navíc klukovi. Navíc k tomu bez peněz? Na vaší planetě znamená sto kreditů pěkné peníze. V normálním úspěšném světě s nimi nevydržíš ani týden!“

Odstrčil mě.

„Tamty dveře. Umyj se.“

Otočil se k obrazovce a ucedil:

„Služební přístup. Anulovat smlouvu výpočetního modulu Tikkireje. Pojistku nevyhotovit.“

Díval jsem se na něho a rozmazával si slzy.

„Neuzavřeli jsme na tebe pojistku.“ Bocman seděl zády ke mně a jen zarudlý, nakrátko ostříhaný zátylek vyjadřoval jeho emoce. „Bylo jasné, proč ses nechal najmout. Jen Anton na tebe sázel, byl přesvědčen, že odpracuješ pět let a zachováš si vůli.“

„Takže jste porušili zákon!“ vykřikl jsem.

„Co je ti do toho? Co tu stojíš? Umyj se a odejdi!“

„Kam?“

„Kam?!“ Teprve teď bocman zařval: „Kam jsi chtěl? Na planetu! Nový Kuvajt, říšská kolonie, standardní zákonný řád, urychlená procedura získání povolení k pobytu, úroveň komfortu prostředí – sto čtyři procenta! Odpojili jsme tě po dvou skocích, a víš proč? Protože jsme byli přesvědčeni, že chceš utéct na první planetě. Dokonce aniž bys věděl, jaká je to planeta. Ta, na kterou vozíme rudu, je horší stoka než vaše nucené práce!“

„Proč nucené práce?“ zašeptal jsem.

„Protože Kariéra se rozvíjela jako planeta nucených prací. Obyvatelé kopulí jsou potomky strážců. Umyj se a mazej!“

Umyl jsem se. Dlouho jsem si cákal do obličeje studenou vodou a snažil se utřít zarudlé oči. Utřel jsem se a vyšel ven. Bocman seděl u obrazovky a hrál šachy. Hrál rychle, přes port, figurky po obrazovce přímo skákaly.

„Tady máš své peníze,“ řekl. „Čtyři sta třicet čtyři kredity.“

Na stole leželo sedm papírků a čtyři mince.

„Vydržel bych pět let?“ zeptal jsem se.

„Nikdo nevydrží pět let bez ztráty, Anton je naivní optimista! Ještě dalších deset let se budeš učit rozhodovat. Dokonce i výběr ze tří druhů limonády pro tebe bude mučivým problémem. Vezmi si peníze, zajdi k Antonovi a vypadni. Lékařský sektor je o dvě patra níže, ukazatele jsou standardní.“

Ani se neotočil.

Chtěl jsem mu poděkovat. Nebo ho obejmout a rozbřečet se, protože ještě nikdo nikdy mi nedal tak užitečnou lekci.

Ale trochu jsem se styděl. I kvůli tomu poděkování. Vzal jsem ze stolu peníze, popadl kufřík a šel ke dveřím. Při vstupu do chodby jsem zašeptal:

„Odpusťte mi.“

Ani jsem nevěděl, jestli mě slyšel.

Na chodbě bylo prázdné a ticho. Jaké jsou „standardní ukazatele“ jsem nevěděl. Bocman přecenil mé znalosti o vesmíru. Asi kvůli úspěšné větě o „cestovních motorech“. Co například znamená modrá šipka, přeškrtnutá červeným bleskem? Nebo postavička člověka s rozpaženými rukama ve žlutém kruhu?

Samozřejmě jsem mohl nastoupit do výtahu, sjet dvě patra a vyhledat lékařský sektor. Ale podívat se do očí Antonovi, který jediný mě považoval za čestného prostáčka, a ne hloupého podvodníka, se mi nechtělo.

A tak jsem šel pomalu k průlezu. Jestliže je úroveň komfortu na planetě vyšší než padesát procent, znamená to, že je možné na povrchu žít bez speciálních ochranných pomůcek, to jsem věděl z hodin přírodovědy. A tady jsou sto čtyři procenta! To znamená, že Nový Kuvajt je lepší než Země.

Výtahová plošina byla nahoře. Nastoupil jsem, dotkl se senzoru se šipkou směřující dolů a výtah začal klesat.

Má třetí planeta - vždyť ta, na které mě nevzbudili, se také počítá, i když jsem nevystoupil z lodě a proležel ji v proudovém režimu - mě očekávala.